

Aan de slag rond gezondheid op jouw school

Studiedag Broodnodig – 16 februari 2017

Tineke Vansteenkiste



Inhoud

- Kennismaking kadermethodiek Gezonde School
- Stand van zaken anno 2015

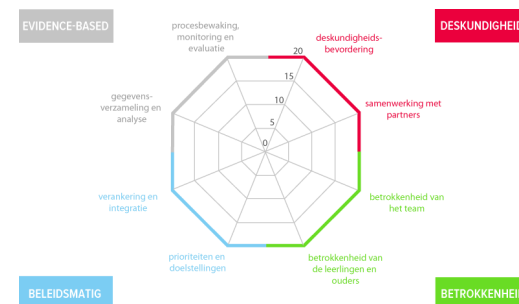
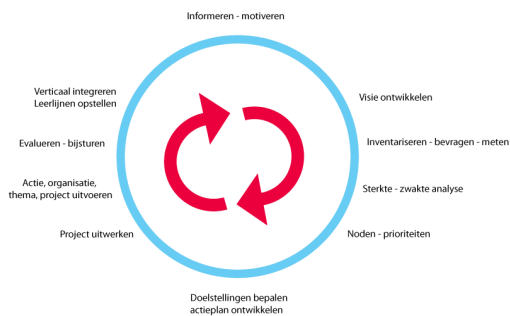


Kadermethodiek Gezonde School


- Gezondheidsmatrix
- Kwaliteitscirkel
- Spinnenweb Gezondheidsbeleid

	Leerling of leerlijn of leeronderdeel	Actie	School (alle leerlingen binnen de school)	Organisatie (leerkracht, 2025, maatschappelijke partners, schoolbestuur, schoolcommissie)
Educatie				
Omgevingsinterventies				
Beleed, afspraken en regelgeving				
Zorg en begeleiding				

© VigeZ 2016



De gezondheidsmatrix



	Leerling (+ prioritaire of risicogroepen)	Klas	School (alle leerlingen en hun leefomgeving binnen de school)	Omgeving buiten de school (bv. ouders, vrienden, gemeentebestuur, winkels rond de school, fietspaden, schooloverschrijdend ...)
Educatie				
Omgevingsinterventies				
Beleid, afspraken en regelgeving				
Zorg en begeleiding				

© VIGeZ 2016

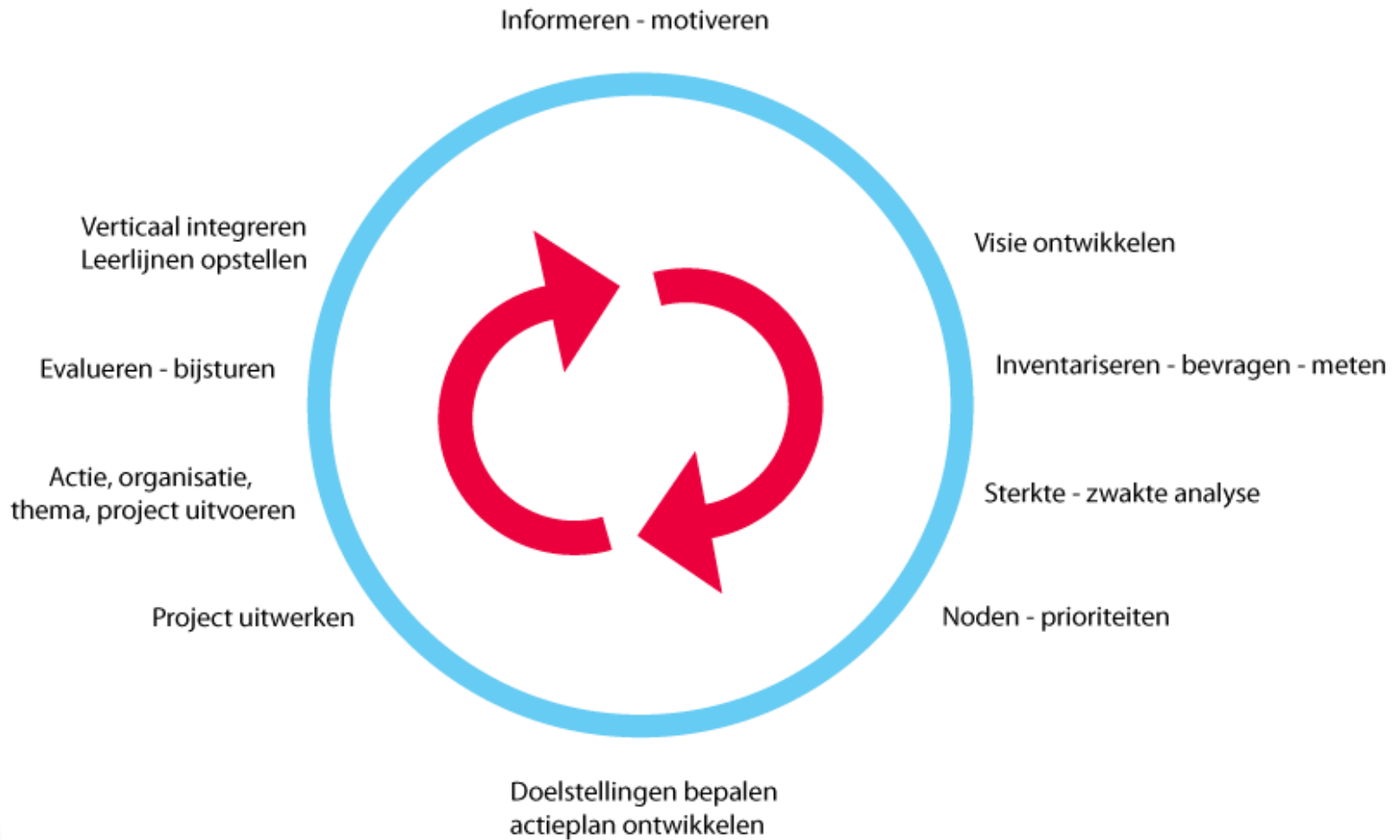
vigez
thuis in gezond leven.

vigez



VIGeZ vzw, ©2017

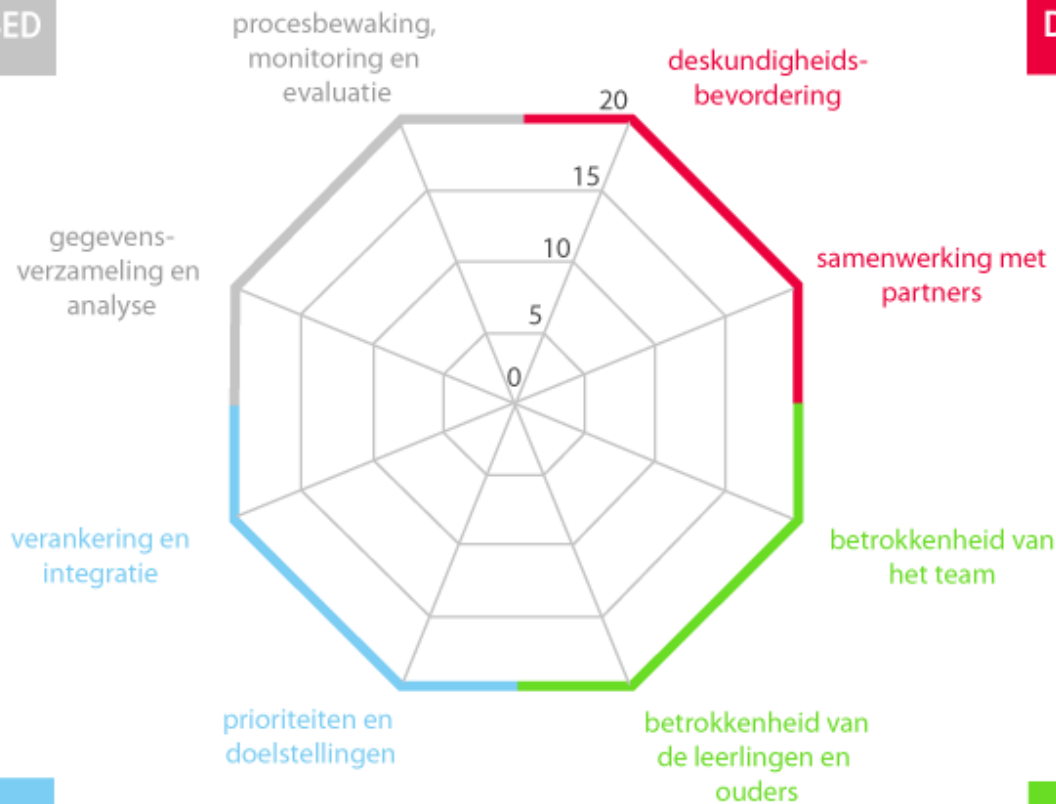
De kwaliteitscirkel



Spinnenweb gezondheidsbeleid

EVIDENCE-BASED

DESKUNDIGHEID



BELEIDSMATIG

BETROKKENHEID

+ Checklist



© Disney vigez
www.woogieboogie.be

Woogie Boogie

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ) én Disney Benelux sloegen de handen in elkaar om het lang stilzitten bij kleuters (3-6 jaar) aan te pakken. Het resultaat is Woogie Boogie!

Voortaan zullen Mickey Mouse, Donald Duck, Sofia en andere favoriete Disneypersonages kinderen tussen 3 en 6 jaar oud inspireren om recht te staan en samen te bewegen!

Blijf op de hoogte

De nieuwsbrief Gezonde School kan je in het begin van elk trimester in jouw postvak



VOEDINGS- EN BEWEGINGSBELEID IN SECUNDAIRE SCHOLEN



www.gezondeschool.be/ Kieskeurig

[Ga naar Gezondeschool.be](http://www.gezondeschool.be)

Over VIGeZ • Nieuwsbrief • Partners • Contact

KIES keurig Voedingsbeleid op school



**Educatief
materiaal**

Onderzoeken van de voorbije jaren bij kleuters, lagere schoolkinderen en adolescenten liegen er niet om. Er is nog werk aan de winkel wat de voedingsgewoonten van onze kinderen en jongeren betreft!

Kinderen en jongeren slaan regelmatig het ontbijt over, eten te weinig groenten en fruit en consumeren te veel snoep en frisdrank. Dit toont zich ook in hun gewicht: ongeveer één op vijf kinderen jonger dan 18 jaar heeft overgewicht.



Stand van zaken anno 2015

Evolutie 2012 → 2015



	2012	2015
Basisonderwijs:		
- Algemeen	45	45
- Voedingsbeleid	52	52
- Bewegingsbeleid	53	58
- Beleid sedentair gedrag	-	-
- Rookbeleid	55	61
- Alcohol- en drugbeleid	54	55

Groen = significante vooruitgang



Evolutie 2012 → 2015



Secundair onderwijs:

- Algemeen	45	46
- Voedingsbeleid	41	37
- Bewegingsbeleid	48	47
- Beleid sedentair gedrag	-	-
- Rookbeleid	40	45
- Alcohol- en drugbeleid	66	72

Groen = significante vooruitgang

Rood = significante achteruitgang



Gemiddelde totaalscores 2015

	BaO	SO
- Algemeen gezondheidsbeleid	45	50
- Voedingsbeleid	56	40
- Bewegingsbeleid	58	50
- Sedentair gedrag	16	15
- Rookbeleid	43	41
- Alcohol- (en drug)beleid	52	71



Algemeen gezondheidsbeleid: component scores

	BaO	SO
Beleidsmatige aanpak	6,3	6,1
Betrokkenheid	3,0	3,4
Deskundigheid	3,8	4,2
Evidence-based werken	5,4	5,5



Basisonderwijs: component scores

	Voeding	Beweging	Sedentair gedrag	Tabakspreventie	Alcohol (en drugs)
Educatie	5,7	7,3	1,7	5,2	4,9
Omgevingsinterventies	5,0	4,6	1,7	-	-
Beleid, afspraken en regelgeving	6,1	4,7	0,8	5,8	7,7
Zorg en begeleiding	-	-	-	-	3,7

Groen = significante vooruitgang
Rood = significante achteruitgang



Secundair onderwijs: component scores

	Voeding	Beweging	Sedentair gedrag	Tabakspreventie	Alcohol en drugs
Educatie	5,0	6,2	2,0	4,7	5,9
Omgevingsinterventies	3,4	3,8	1,2	-	-
Beleid, afspraken en regelgeving	3,1	4,9	1,1	5,6	7,7
Zorg en begeleiding	-	-	-	1	7,6

Groen = significante vooruitgang
Rood = significante achteruitgang



Basisonderwijs: invloed schoolkenmerken

	Algemeen	Voeding	Beweging	Sedentair gedrag	Tabaks-preventie	Alcohol (en drugs)
Onderwijsniveau	Geel		Geel	Geel	Geel	Geel
Onderwijstype	Geel	Geel		Geel		
Aantal leerlingen						Geel
Aandeel indicatorIn		Geel	Geel			
Ligging	Geel		Geel		Geel	

Geel = significant voor 1 of 2 componenten



Secundair onderwijs: invloed schoolkenmerken

	Algemeen	Voeding	Beweging	Sedentair gedrag	Tabaks-preventie	Alcohol (en drugs)
Onderwijstype/-vorm						Geel
Aantal leerlingen					Geel	
Aandeel indicatorIn		Geel	Geel		Geel	
Ligging	Geel	Geel		Geel	Geel	
Onderwijsgraad		Geel	Geel			Geel

Geel = significant voor 1 of 2 componenten

Thematisch beleid

Enkele cijfers

Kwaliteitsvollere educatie voor TAD

BaO

- gevolg van inzet voor sociale vaardigheden
- voornamelijk in 3^{de} graad
- stijging alcoholeducatie (58% → 70%)

SO

- vaker in meerdere jaren
- meer klasoverstijgende activiteiten
- meer afstemming in het team



Educatie: afstemming in het team

Geen afstemming tss leraren	BaO	SO
Voeding	33% (34%)	31% (32%)
Beweging	27% (31%)	25% (15%)
Sedentair gedrag	47%	47%
Sociale vaardigheden	15% (24%)	nvt
Tabak	48% (50%)	28% (32%)
Alcohol	47% (53%)	16% (26%)
Drugs	48% (49%)	16% (26%)



Aanbod van dranken op school

Dagelijks aanbod van dranken?

Ja	BaO	SO
Frisdrank	1% (0%)	69% (66%)
Gratis water	98% (97%)	81% (83%)
Fruitsap	47% (66%)	76% (80%)
Witte melk	44% (51%)	16% (28%)
Gezoete melkdranken	43% (57%)	37% (54%)



Aanbod van tussendoortjes op school

Dagelijks aanbod van tussendoortjes?

Ja	BaO	SO
Droge koek	13% (11%)	41% (33%)
Snoep/ chocolade/ chips	1% (0%)	36% (28%)
Fruit	10% (10%)	24% (22%)



Bewegings- en sportinfrastructuur

Infrastructuur nooit beschikbaar?

	BaO	SO
Turnzaal	4% (3%)	7% (1%)
Zwembad	10% (10%)	26% (15%)
Speelplaats	6% (3%)	11% (6%)

Oppervlakte infrastructuur

	BaO	SO
Turnzaal < 50m ²	6%	1%
Speelplaats < 500m ²	16%	9%



Sensibilisering sedentair gedrag

- ❑ Educatieve activiteiten nog vaak onbestaande
- ❑ Groeipotentieel voor omgevingsaanpassingen
- ❑ Weinig afspraken rond sedentair gedrag



Rookverbod

- Meer scholen laten toe om te roken in open lucht (andere dan de speelplaats) tijdens periode wetgeving

	Andere schoolterreinen in open lucht	
	2012	2015
Leerlingen	1%	2%
Ouders	1%	7%
Derden	1%	5%



Rookverbod

- Meer scholen laten toe om te roken buiten de periode van de wetgeving

	Speelplaats		Andere schoolterreinen in open lucht	
	2012	2015	2012	2015
Leerlingen	7%	9%	16%	24%
Ouders	18%	28%	16%	24%
Derden	21%	29%	22%	28%



Rookverbod

- ❑ Scholen knijpen oogje dicht voor roken tijdens extra-muros activiteiten (overdag)

Is roken wel eens toegelaten tijdens extra muros?	2012	2015
Ja	10%	15%



Zorg en begeleiding A&D (BaO)

- Meer bereid om hulpvraag van leerlingen met ouders met een alcohol- of drugprobleem op te nemen

Begeleiding KOAP	2012	2015
	58%	73%



Zorg en begeleiding A&D (SO)

- ❑ 9 op 10 scholen heeft begeleidingsaanbod
→ opvallend minder betrokkenheid van de politie in de begeleiding van leerlingen

Betrokkenheid politie	2012	2015
	62%	44%



Binnenmilieu

- ❑ 1 op 3 scholen beschikt over ventilatiesysteem
- ❑ Aandacht nodig voor verluchten en onderhoud van ventilatiesystemen op school

Afspraken over onderhoud ventilatiesysteem	BaO	SO
	45%	56%



Beleid rond mentaal welbevinden

- ❑ Vertaalt zich voornamelijk naar onderwerpen als sociale vaardigheden en pesten.
- ❑ Minder naar onderwerpen als veerkracht.

	Bao	SO
Sociale vaardigheden	92%	90%
Pesten	90%	88%
Veerkracht	31%	42%



Vragen nu of later?

Tineke Vansteenkiste

Stafmedewerker Gezonde School

Tineke.vansteenkiste@vigez.be

02/422 49 39

